

3. ATLARDA BACAK DURUŞLARI (AMUDİYET)

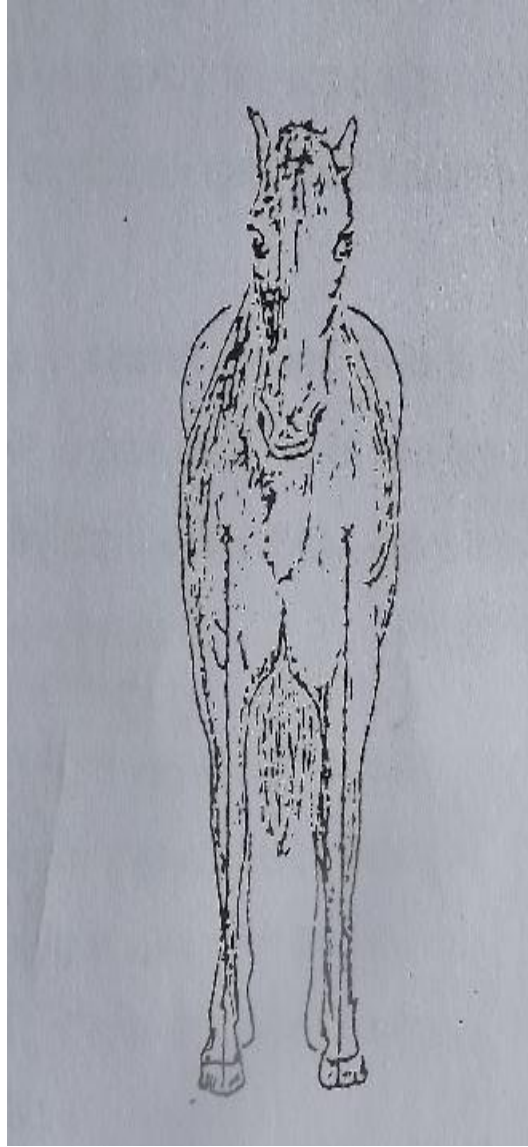
Bir tırnağın biçimi hayvanın bacağına bağlıdır. Kusurlu bir bacak yapısı bazı hastalıkların gerçek nedenini oluşturur. Bacak kemiklerinin yönünün bütün basınç ve ağırlıkları eklem yüzlerine eşit olarak ulaştırarak durumda olmalarına "Bacak duruşu" denir. Böylece bir bölge öbür bölgeden daha fazla yorulmadan normal hareket yapar.

Hayvanın bacaklarının duruşunu görmek ve anlamak için hayvandan 3-4 m. uzakta önden, yandan ve arkadan bakmak gerekir. Bacak duruşları hayvan dururken ve yürürken muayene edilir. Bu muayenede bacak duruşları, dururken ve yürüyüşteki bacakların duruşu olarak iki grup halinde gözden geçirilir.

3.1. DURURKEN BACAKLARIN DURUŞU

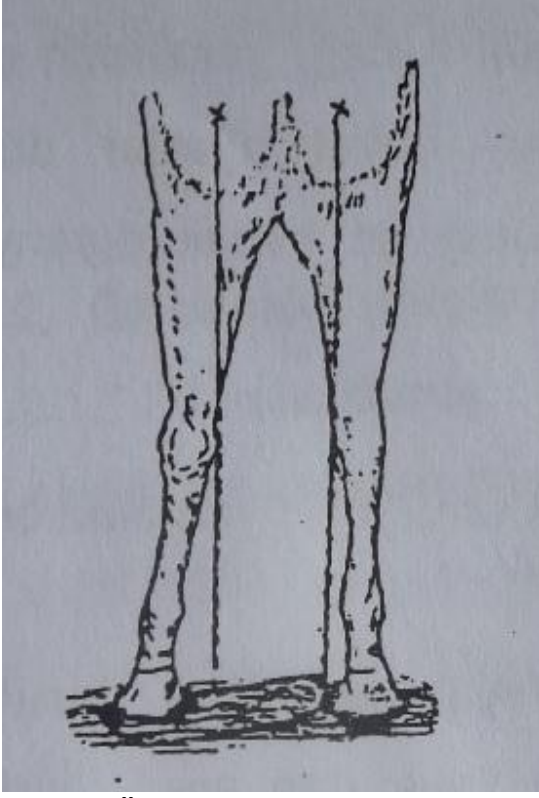
3.1.1.Ön bacak duruşları

3.1.1.1.Ön bacak duruşlarının önden görünümü:

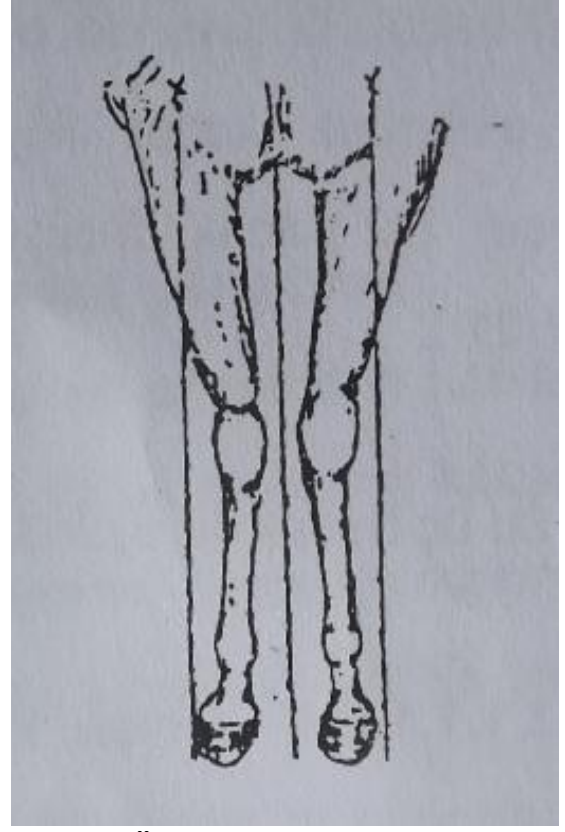

Şekil 18. Ön bacaklarda düzgün duruşun önden görünümü

3.1.1.1.1. Düzgün duruş: Articulatio humeri 'den indirilen düşey çizgi bacağı ve tırnağı ortasından ikiye bölerek yere değer (Şekil 18).

Şekil 19. Önleri açık veya geniş bacak duruşu

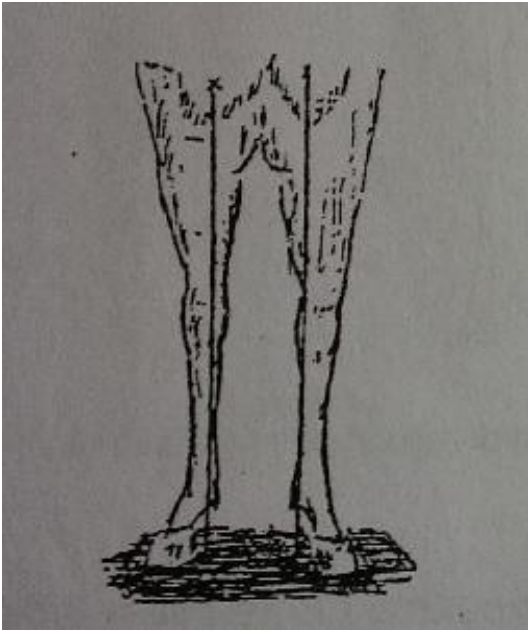

Şekil 20. Öküz dizli bacak duruşu

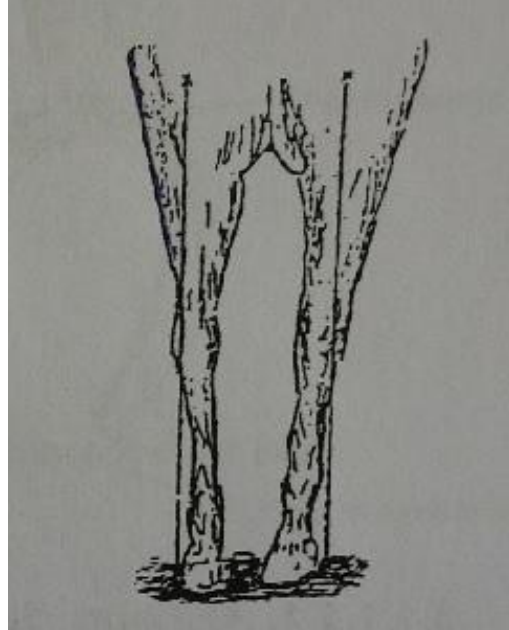
3.1.1.1.2.Bozuk ön bacak duruşları:

3.1.1.1.2.1.Önleri açık veya geniş bacak duruşu: Articulatio humeri'den indirilen düşey çizgi bacağın iç tarafında uzanarak yere değer (Şekil 19). Bu duruşta bacaklar yukarıdan aşağı doğru birbirinden uzaklaşırlar. Bu yapı genelde it elli yapı ile birlikte bulunur.

3.1.1.1.2.2. Öküz dizli bacak duruşu: Yalnız karpal eklemleri düşey çizgisinin iç tarafında kalır. Yani karpal eklemler birbirine yakın fakat bacağın bu eklemlerden aşağı kısmı dışarıya doğru düşey çizgiden uzaklaşmıştır (Şekil 20).

Şekil 21. İt elli bacak duruşu

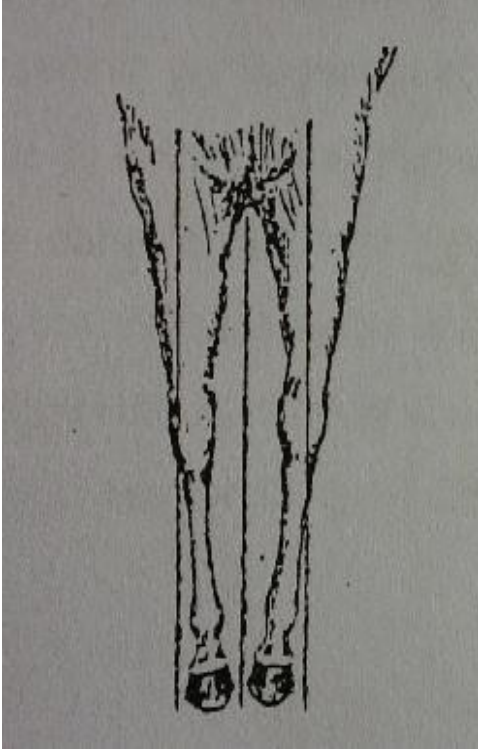

Şekil 22. Önleri kapalı veya dar bacak duruşu

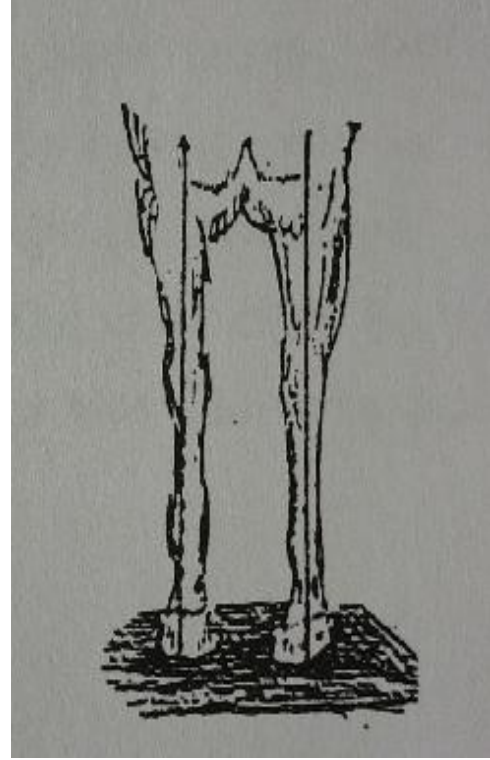
3.1.1.1.2.3. İt elli (dışa dönük) bacak duruşu: Düşey çizgi düzgün bacak duruşunda olduğu gibi bacağı yukarıdan aşağıya doğru topuk eklemine kadar ikiye böler. Fakat ayaklar düşey çizgiden uzaklaşır. Bu bacak duruşunda bütün ön bacak dışarıya dönmüştür.

Bu üç bacak duruşunda ağırlık tırnağın iç yarımına biner.

3.1.1.1.2.4. Önleri kapalı veya dar bacak duruşu: Bacaklar düşey çizginin iç tarafında kalır ve yukarıdan aşağıya doğru birbirine yaklaşır. Hayvan hafifçe paytak basar (Şekil 22).

Şekil 23. "O" veya fiçi bacaklı duruş

Şekil 24. Paytak bacaklı bacak duruşu

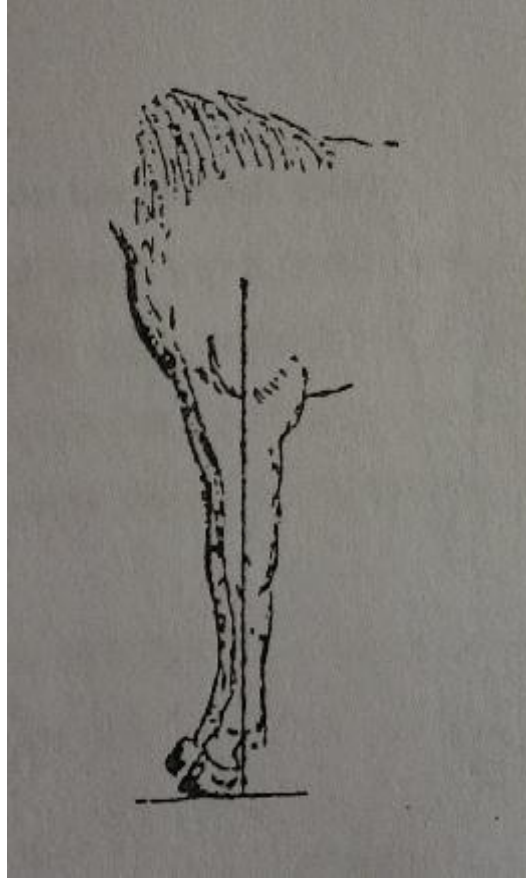
3.1.1.1.2.5. "O" veya fiçi bacaklı duruş: Yalnız karpal eklemleri düşey çizgisinin dışında kalır. Yani karpal eklemleri birbirinden uzaklaşmıştır. Bacakların bu eklemlerden aşağı kısmı içeriye doğru birbirine yaklaşmıştır. Tırnakların ön kısımları hafifçe içeriye doğru dönmüştür (Şekil 23).

3.1.1.1.2.6. Paytak bacaklı duruş: Bacak topuk eklemine kadar düzgündür. Fakat ayak düşey çizginin iç tarafında kalır. Tırnakların ön kısmı içeriye doğru dönmüştür (Şekil 24).

Bu üç bozuk bacak duruşunda da ağırlık tırnağın dış yarımına biner.

3.1.1.2. Ön bacak duruşlarının yandan görünümü:

3.1.1.2.1. Düzgün duruş: Scapula'nın ortasından tutulan düşey çizgi dirsek eklemi hizasından başlayarak topuk eklemine kadar bacağı ortasından ikiye böler ve yumuşak ökçelerin hemen arkasında yere değer (Şekil 25). Böyle bir bacağın ayak ekseninin yer ile yaptığı açı 45-50 derecedir.

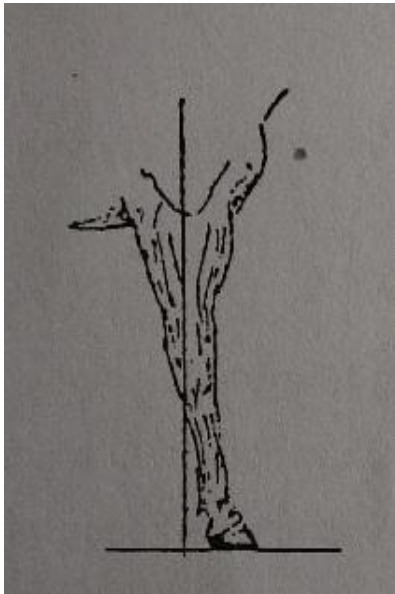

Şekil 25. Ön bacaklarda düzgün duruşun yandan görünümü

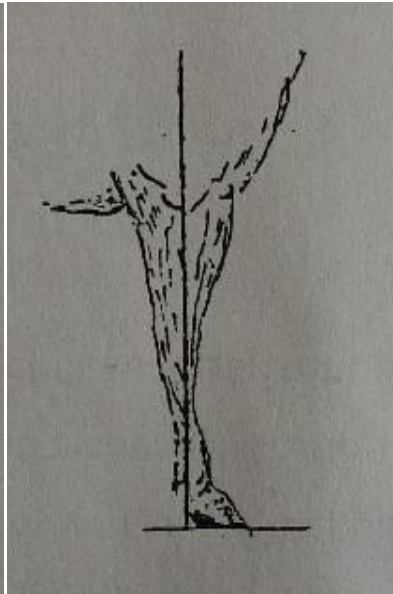
3.1.1.2.2. Bozuk ön bacak duruşları

3.1.1.2.2.1. Önleri ileri bacak duruşu: Scapula'nın ortasından tutulan düşey çizgi yumuşak ökçelerden uzakta ve arkasında yere değer. Bacaklar düşey çizginin ön tarafında ve ileride bulunur (Şekil 26).

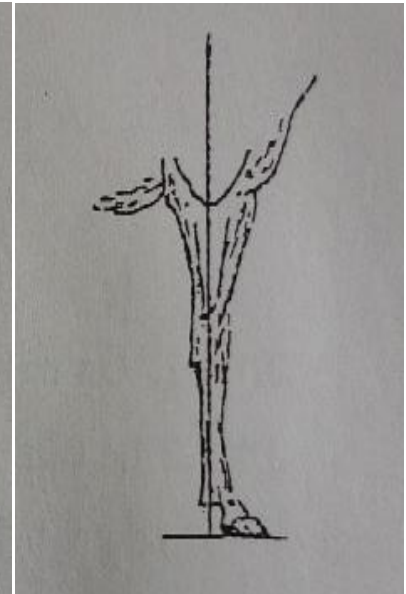
3.1.1.2.2.2. Çukur dizli bacak duruşu: Yalnız karpal eklemi düşey çizginin arkasında yer alır (Şekil 27).

Şekil 26. Önleri ileri

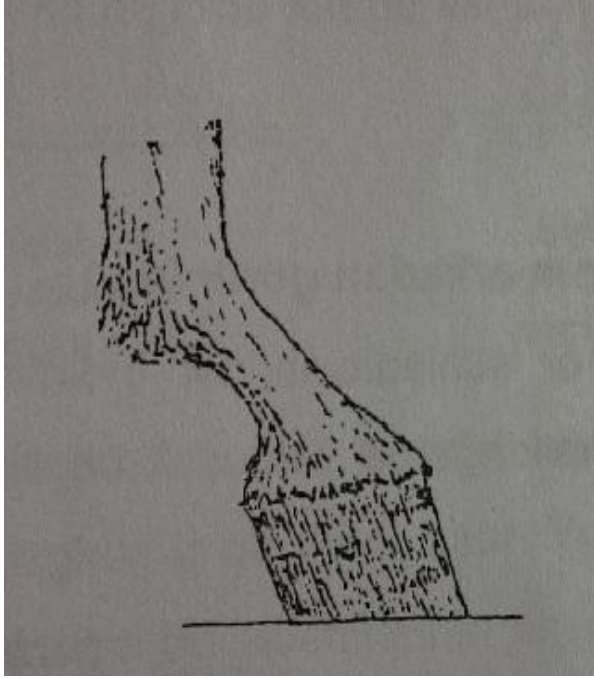

Şekil 27. Çukur dizli

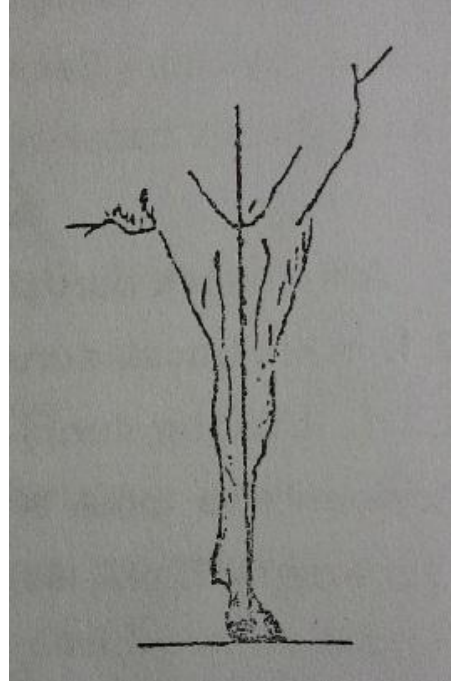

Şekil 28. Yatık bilekli

3.1.1.2.2.3. Yatık bilekli bacak duruşu: Bacak topuk eklemine kadar düzgün, yalnız ayak düşey çizgiden ileriye doğru yaklaşmıştır. Düşey çizgi yumuşak ökçelerin arkasında yere değer. Böyle bir bacağın ayak ekseninin yer ile yaptığı açı 45 dereceden küçüktür (Şekil 28). Bu üç bozuk bacak duruşunda ağırlık tırnağın arka yarımına yani ökçelere daha fazla biner. Yatık bilekliğin ileri derecesinde ise, topuk eklemi yere değecek kadar alçalmış fakat tırnak diktir. Bu duruşta da ağırlık ligament ve tendolara daha fazla biner. Bu duruş bozukluğuna "Ayı ayaklı" adı verilir (Şekil 29).

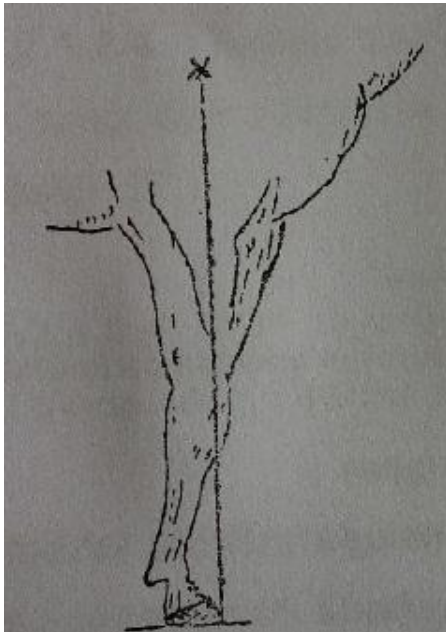

Şekil 29. Ayı ayaklı bacak duruşu

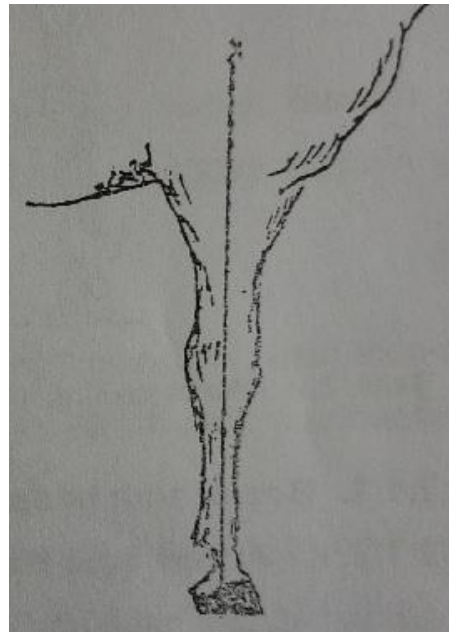

Şekil 30. Önleri geri bacak duruşu

3.1.1.2.2.4. Önleri geri bacak duruşu: Scapula'dan indirilen düşey çizgi tırnağın dış yarısına değerek yere iner. Bacak düşey çizgisinin arka tarafında ve geride bulunur (Şekil 30).

Şekil 31. Bükük dizli bacak duruşu

Şekil 32. Dik bilekli bacak duruşu

3.1.1.2.2.5. Bükük dizli bacak duruşu: Yalnız karpal eklemi düşey çizginin önünde bulunur. Bacağın karpal ekleminde aşağı kısmı arkaya doğru bükülmüştür (Şekil 31).

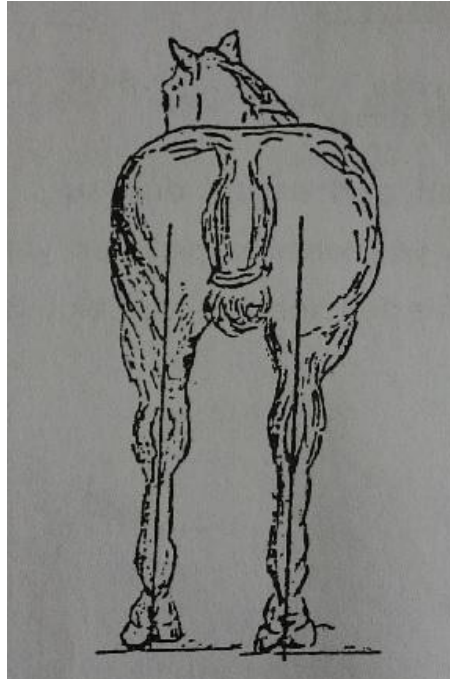
3.1.1.2.2.6. Dik bilekli bacak duruşu: Bacak topuk eklemine kadar düzgündür. Yalnız ayak düşey çizgiden geriye doğru uzaklaşmıştır. Böyle bir bacağın ayak ekseninin yer ile yaptığı açı 50 dereceden daha büyüktür (Şekil 32).

Bu son üç bozuk bacak duruşunda ise ağırlık tırnağın ön yarımına biner.

3.1.2. Arka bacak duruşları

3.1.2.1. Arka bacak duruşlarının arkadan görünümü:

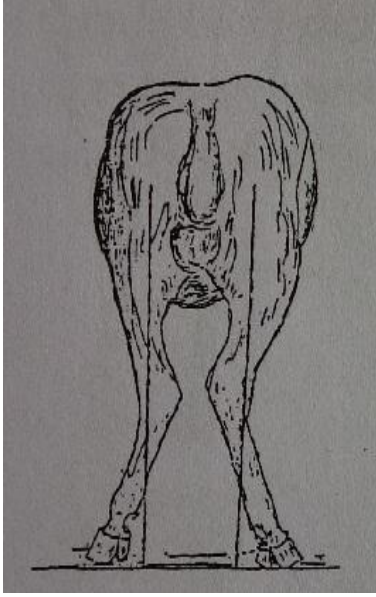
3.1.2.1.1. Düzgün duruş: Tuber ischiadicum'dan indirilen düşey çizgi tuber calcanei ve topuk eklemine değerek yumuşak ökçelerin tam ortasından yere değerek (Şekil 33).

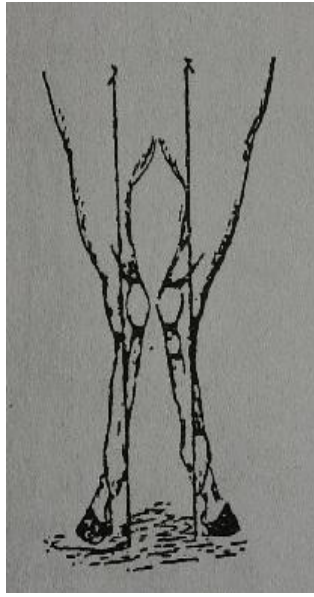
Şekil 33. Arka bacaklarda düzgün duruşun arkadan görünümü

3.1.2.1.2. Bozuk arka bacak duruşları;

3.1.2.1.2.1. Artları açık bacak duruşu: Tuber ischiadicum'dan indirilen düşey çizgi bacağın iç tarafında uzanarak yere değerek (Şekil 34).

Şekil 34. Ardları açık bacak duruşu

Şekil 35. "X" bacaklı bacak duruşu

Şekil 36. İt elli bacak duruşu

3.1.2.1.2.2. "X" Bacaklı bacak duruşu: Yalnız tarsal eklemleri düşey çizginin iç tarafında kalır. Yani tarsal eklemler birbirine yaklaşmış, fakat bacağın bu eklemlerinin alt tarafındaki kısımları dışa doğru düşey çizgiden uzaklaşmıştır (Şekil 35).

3.1.2.1.2.3. İt elli bacak duruşu: Bacak topuk eklemine kadar düzgündür. Fakat ayak düşey çizgiden uzaklaşmıştır (Şekil 36).

Bu üç bozuk bacak duruşlarında ağırlık tırnağın iç yarımına biner.

3.1.2.1.2.4. Artları kapalı veya dar bacak duruşu: Bacaklar yukarıdan aşağı doğru birbirine yaklaşır ve düşey çizginin iç tarafında kalırlar (Şekil 37).

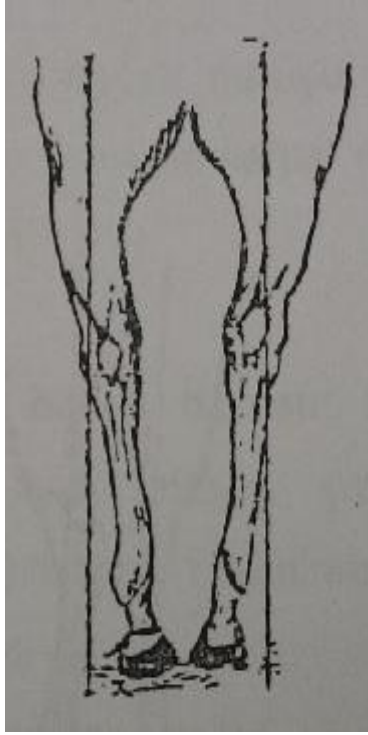
3.1.2.1.2.5. "O" veya fıçı bacaklı duruş: Tarsal eklemleri düşey çizginin dışında kalır. Yani bu eklemler birbirinden uzaklaşmıştır (Şekil 38).

3.1.2.1.2.6. Paytak bacaklı duruş: Bacak topuk eklemine kadar düzgündür. Fakat ayak düşey çizginin iç tarafında kalır (Şekil 39).

Bu son üç bozuk bacak duruşlarında ise ağırlık tırnağın dış yarımına biner.

Şekil 37. Ardları kapalı veya dar

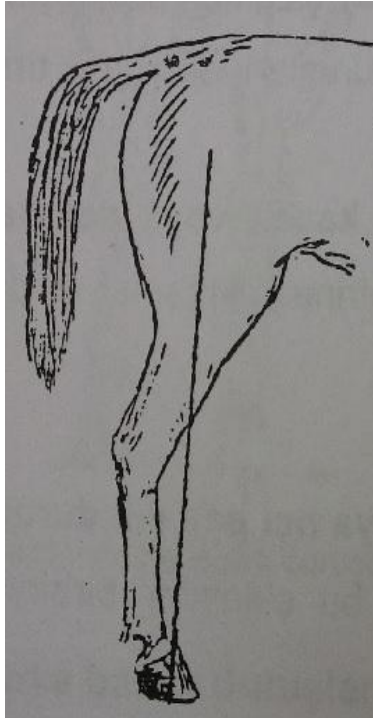
Şekil 38. \"O\" veya fıçı bacaklı

Şekil 39. Paytak bacaklı

3.1.2.2. Arka bacakların yandan görünümü;

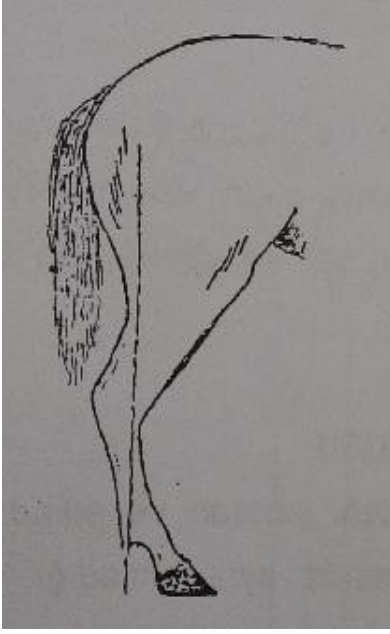
3.1.2.2.1. Düzgün duruş: Articulatio coxae'dan indirilen düşey çizgi, tırnağı yandan iki eşit kısma bölerek yere değer. Bir başka deyişle de Tuber ischiadicum'dan tutulan düşey çizgi Tuber calcanei ve topuk eklemine değerek yumuşak ökçelerin arkasında yere iner (Şekil40).

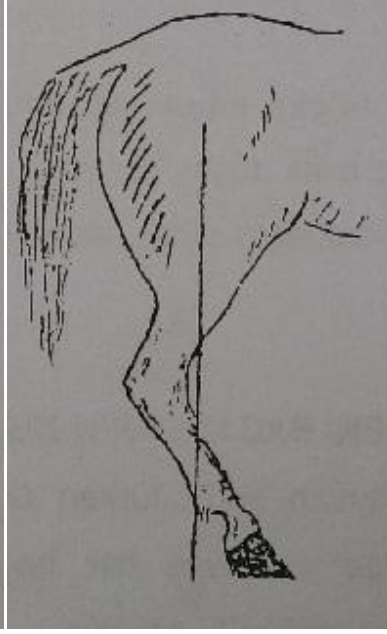
Şekil 40. Arka bacaklarda düzgün duruşun yandan görünümü

3.1.2.2.2. Bozuk bacak duruşları;

3.1.2.2.2.1. Artları ileri bacak duruşu: Bacak tarsal ekleminde başlayarak düşey çizginin ön tarafında ve ileride bulunur (Şekil 41). Bu bacak duruşunda tarsal eklemler çok bükük ve ayak öne doğru çok eğik durumdaysa buna "Kılıç bacaklı" adı verilir (Şekil 42).

Şekil 41. Ardları ileri

Şekil 42. Kılıç bacaklı

Şekil 43. Yatık bilekli bacak duruşu

3.1.2.2.2.2. Yatık bilekli bacak duruşu: Bacak topuk ekleminde düzgündür. Yalnız ayak düşey çizgiden ileriye doğru uzaklaşmıştır. Böyle bacağın ayak ekseninin yer ile yaptığı açı 50 dereceden küçüktür (Şekil 43).

Şekil 44. Ardları geri bacak duruşu

Şekil 45. Dik bilekli bacak duruşu

3.1.2.2.2.3. Artları geri bacak duruşu: Bacak düşey çizginin arka tarafında ve gerisinde kalır (Şekil 44). Böyle hayvanlarda tarsal eklem ve ayak eksenini dikey bir durum alır. Böyle olan atlarda topuk eklemi öne arasına kıvrılır, yani bilek boşaltır.

3.1.2.2.2.4. Dik bilekli bacak duruşu: Bacak topuk eklemine kadar düzgündür. Yalnız ayak düşey çizgiden geriye doğru uzaklaşmıştır (Şekil 45). Böyle bir bacağın ayak ekseninin yer ile yaptığı açı 50 dereceden büyüktür.